

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Vnctio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

sint corrupte, & etiā actualiter in fom-
no, vel vigilia corruptionē passæ fue-
rint: quia tamē corporis habet integri-
tatem, cōsecrati possunt, sunt enim in
statu virginum secundū ecclesię iudi-
cium, quæ de apparentibus iudicat.

¶ Quidam verò propter vitandū
scandalum, quando sacrāda sunt cor-
poraliter corruptæ, cōsecrāt eas mu-
tantes verba virginittatis in verba casti-
tatis, q̄ fieri nō debet, quia propter vi-
tandum scandalū, non debet sacramē-
ta, vel sacramēta vitari: possunt tamē
benedici, dicendo illas orationes,
& faciendo illas cērimonias, quæ non
sunt de substantia cōsecrationis, muta-
to nomine virginittatis in nomē conti-
nentiæ, vel castitatis, cōsecrati autem
nullo modo possunt: quia talis fictio
sacramentalibus est iniuriosa.

¶ Possunt velari in die Epiphanię,
in natalibus Apostolorum, per totam
hebdomadā resurrectionis, omni die
dominico: vt nō. in. §. velamē. 20. q. 1.
in articulo mortis omni die. c. deuotus.
20. q. 1. Secundum aliquos in so-
lennibus festiuitatibus possunt velari,
nec ante 25. annum. c. placuit. 20. q. 1.
Viduis autem potest dari velū, sed nō
cum illa solennitate: quia semiplena
continentia in illis est.

VISITATIO.

¶ Visitationes possunt omnes habē-
tes ordinariā iurisdictionē: vt Epi-
scopi, Archiepiscopi, Archidiaconi, de-
canus, abbates, & prælati religionum,
legati Apostolicę sedis quibus cōmit-
titur vel à Papa, vel ordinarijs: vt in c.
Romana. de cen. libr. 6. de offic. or. c.
conquerente. de offic. archi. c. manda-
mus. de stat. mo. c. pe. & si. c. inter cæ-
tera. de offi. ordi.

¶ De ordine, quem visitator debet te-
nere, in d. c. Romana. constat, quomo-
do debet proponere verbū Dei, deinde
inquirere de vita & cōuersatione mi-
nistrantium in ecclesijs, & de alijs, quæ
spectant ad officiū, in d. c. Romana.
Religiosi sua sequantur instituta, &
consuetudines: vt in d. cap. Romana.

¶ Visitator à locis visitatis, &
nō ab alijs, potest accipere procuratio-

nem pro victu illius diei, siue in vi-
ctualibus, siue in pecunia, & quod tā-
tum vnā procuracionem recipiat vnā
die, etiā quod plures ecclesias visitet
& si aliter accipiat istis non concurrē-
tibus, tenetur infra mensē restituere
in duplum ecclesię, à qua accepit, alio-
quin patriarchæ, Episcopi, Archiepi-
scopi, sunt ipso facto interdicti ab in-
gressu ecclesię, inferiores vero hīs sunt
suspensi ab officio, & beneficio, donec
in duplum restituant, nec valet remis-
sio, vel dantium liberalitas, seu gratia,
eos liberare, nisi restituant. c. exigit. c.
Felicis. de cen. in 6. legati tamen vltra
hoc, possunt accipere expensas quas fe-
cerunt in equis, & vestibus, seu huius-
modi, dum vadunt ad visitandum, &
etiā nuncijs Apostolicis: secundū Pan-
in c. procuracionem. de cen. à munere
autem, quod prohibetur accipi, excipit
Host. c. culentum, & poculentum, &
xenias, quæ sunt munera, quæ hospiti-
bus dantur, quæ nō extenduntur ad mu-
nerum qualitatem. ff. de off. procō. l. so-
lent. quod liminat Ioan. Mo. si sunt ibi
aliqua comedenda, si aut sunt portan-
da, vt capones, confectioes, & huius-
modi, periculum est, si ibi circa fin.
Neg. officiales visitatoris aliquid reci-
pere ratione visitationis debent.

¶ Archiepiscopus & Episco-
pus possunt visitare monasteria exem-
pta, nisi super hoc habeant priuilegiū,
capi. Sopitæ. de referi. Possunt & visi-
tare hospitalia, si sunt loca religiosa: vt
quia cōstructa sunt, & instituta aucto-
ritate Episcopi. Si aut clarum est, quod
non sunt religiosa, & qui instituit est
viuens, nō poterunt visitare sine licen-
tia instituentis. Si verò mortuus est, &
voluit remanere hospitale, poterunt vi-
sitare. c. vt iuxta. de offi. ord. Tūc enim
habet formam, & statum loci pij.

VNCTIO.

¶ Vnctio extrema, quod est sacra-
mentū, non est de necessitate salu-
tis, si quis tamen nō accipit: quia con-
temnit, mortalitē peccat, non minus,
quā contēnens quodecunq; aliud eccle-
się mandatū: vt dicit Caiet. ibi in sum-
ma quia contemptus vbique, damnable.

¶ Hoc

¶ Hoc sacramentū fuit à Christo institutum, sicut & alia omnia: secundū Tho. 4. sen. d. 23. q. 1. promulgatū autē ab Apostolis: cuius materia est olium oliuū ab Episcopo consecratum. Forma autē est hæc, per istam vnctionem, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi dominus quicquid deliquisti per visum. In nomine patris, & filij, & spiritus sancti, & sic de ceteris sensibus: secundū Tho. suprà. vide. c. nunquid. de consec. d. 1. At ly, in nomine patris, &c. non videtur esse de substantia formæ: secundum Tho.

¶ Datur hoc sacramentum in robur spirituale, contra debilitatē relictā ex actuali peccato, vel originali, etiam confert gratiā, nisi sit obex: secundū Tho. suprà. Et licet hant multæ vnctiones, vltima tamen est quæ operatur in virtute præcedentium: in qua infunditur gratia, non autem character imprimi- tur: quia per ipsum sacramentum nō deputatur homo ad aliquod agendum vel ad recipiendum directē pertinet ad cultum Dei, sed solum ad spiritua- lem sanitatem consequendam.

¶ A solo sacerdote, etiam in mortis articulo, datur extrema vnctio, vno clerico præfente, vel saltem in necessitate vno seculari respondente. c. quæsiuit. de verb. signi.

¶ Si autem necessitas adesset, qui nō est proprius sacerdos, potest inungere sub ratihabitione: quia necessitas non habet legem. de te. iur. c. quod non est. imò etiam si esset suspensus ab ingressu ecclesiæ: secundū Archi. Flor. faciēdo portari per alium de ecclesiā: non autem si esset suspensus ab officio præcisē. Non tamen religiosus, sine licentiā, sub pena excommunicationis de priuile. cler. religiosi. suprà. Excommunicatio.

¶ 49. quam licentiā potest dare proprius sacerdos, etiam quod sit excommuni- catus, sicut excommunicatus, & suspen- sus à iurisdictione, dant licentiā audiendi confessiones.

¶ Hoc sacramentum non debet dari nisi adultis, & infirmis, ac in mortis articulo cōstitutis, ex ipsa infirmitate: secundū Pet. de Palu. idē nō datur occi-

dendis, vel euntibus ad bellum, & hu- iusmodi: quia talis mors nō imminet ex defectu naturæ, sed euentu fortunæ. His autem qui præ senio deficiūt sine actuali infirmitate datur, & etiā phre- neticis & amentibus, si sana mente pe- tierunt, aliās non, & maxime quādo crederetur, quod irreuerentiam exhiberent huic sacramentū, etiam quod petierint, vel perant.

¶ Datur etiam dari illis, qui ex in- firmitate vsum iam rationis amiserūt quāuis non actualiter petierint, dūmō dō sint tales persone, de quibus con- stat, quod benè vixerūt, & quod si ha- berent tunc vsum rationis, peterent, vt creditur: quia etsi nō petierunt explici- tē, petierunt tamē implicite: secundū Pet. de Palu. & Arch. Flor. & sic habet vsum ecclesiæ. Et quando S. Tho. dicit, quod non debet dari nisi habentibus actualem deuotionē. 4. sen. d. 23. q. 2. a. 2. q. 3. debet intelligi, qui nō habet, nec habuerūt. Debet etiā dari adultis baptizatis, licet nunquā peccauerint. secundū Pet. de Palu. & Archi. Flor. quia remanet pugna contra hostem, nec est mendacium in forma: quia remansit debilitas mentis, ex prioribus delictis. Debet etiā dari illi, de quo dubitatur an sit mortuus sub conditione, scilicet si es viuus. Sed si moriatur ante com- pletionem, non est vltra procedendū. Et debet simul vngere sacerdos, & ver- ba profetre: secundum eundem Petr. de Palu. in 4. sent.

¶ Partes quinque sensuum debent inungi: secundū Thom. suprà, quia sunt peccādi radices, videlicet oculi, aures, nares, labia, manus, pedes etiā, & qui- busdam renes, non autē communiter propter reuerentiā. Si vero quis aliquo membro careret, pars propinquior illi membro vngatur, & sufficit.

¶ Hoc sacramentū potest iterari sine iniuria: quia non habet effectum per- petuum, etiam in eadem infirmitate: vt si infirmus sit in periculo mor- tis, & vngatur, & postmodum releue- tur, & deinde post aliquot dies ite- rum sit in articulo mortis, potest ite- rum vngi, & maxime quando infir- mitas

mitas est diuturna: vt esset paralysis, vel febris ethica.

VNIO.

VNIO beneficiorum, & ecclesiarū potest fieri: quia Papa potest vnire vnā ecclesiā inferiorē alteri cuiusque cū causa, & sine causa, & sine consensu canonicorū. secun. Pan. in c. vnire. de excess. praefat. Eodē modo Episcopus circa ecclesias sibi subiectas in sua diocesi, non tamē sine causa, & canonicorū consensu. c. pastoralis. in fin. de dona. Alij autē inferiores nequaquā possunt, nisi praescripserint. Quomodo autē, & quibus modis fiat, nō pertinet ad confessores, vide tamē. c. quia monasterium. de reli. do. cap. q. translationem. de offi. leg. Quinque enim modis tales vniones fieri solent.

VOLUNTAS.

VOLUNTAS hominis durat etiā post mortem cōcedendis, secundum leges canonicas. in c. si. de prece. Ideo quando conceditur aliquid alicui absolute, sine alia limitatione, durat etiā post mortē concedentis. ca. maiores. de baptis. vt si Abbas instituit priorem, durat etiā ipso mortuo quādo ab Abbate cum collegio, quod non motitur, fuit institutus. secus si concessisset vsque ad beneplacitū, expirat per mortē concedentis capi si gratiose. de reser. libr. 6. Secus si dixit ad beneplacitum sedis, quā nunquā moritur, etiā quod Papa moriatur. dict. capit. si gratiose. Idem quādo dicitur donec voluero, vel aliter ordinauero, vel reuocauero, vel cum aliquo termino concernente actum: quia per mortem expirat ille actus, & illud beneplacitum. per d. c. si gratiose, vbi sit determinatio eorum, quae prius erāt dubia circa hoc, & huic standum est nunc, oppositum videtur tenere Gemi. in d. c. si gratiose. ibi, pone quod Papa, & c. cum Ioan. Andr. & quibusdam alijs. & bonas videtur adducere rationes. Vide si placet, prima tamē opinio melior censetur.

VOLUNTAS humana tenetur conformari diuinā quō ad causam formalem, volēdo ea quae Deus vult, eodē

modo scilicet ex charitate, quō ad causam finalem, volēdo ad eundē finem, sicut Deus, quō ad causam efficientem, volēdo ea, quae Deus vult nos velle, siue voluntate antecedenti, siue consequenti, quando nobis innotescit, quō ad causam materialem, volēdo ea, quae Deus vult, nō voluntate naturali, sed voluntate deliberata, quādo cognoscimus Deū sic velle, licet displiceat nō nostrae voluntati, vt nostra est, aliter nō conformans voluntatem suam diuinā, mortaliter peccat: quia recedit à recta regula humanorū actuum, quae est voluntas diuinā: vt dicit Hercules, primo sen. d. 48. & Tho. ver. q. 23. & primo sen. d. 2. q. vlti.

VOTVM.

VOTVM. secun. Tho. secūda secundae. q. 88. a. 1. est deliberata, & spontanea promissio Deo facta, de his quae sunt Dei. Ideo vota, quae sunt sine deliberatione, vel sine cognitione discunt sua, vel non voluntaria, vel de rebus malis, vel nō bonis, nō sunt verē vota vt dicemus. Nota, q. iudicare de votis primò occurrit videre quantū ad materiam, quādo teneant, & quando nō teneant. Nam si fiat votū de aliquo illicito, vt facere fornicationē, vel facere contra consilium Christi: vt nō seruare castitatem, & huiusmodi. vel de aliquo, quod est indifferens ad bonū, vel malum, vt non lauare manus, pectere caput, haec non sunt vota valida, quia sunt de materia, quae Deo non placet, propterea dictum est, quod est de his, quae Dei sunt. Ideo similia faciēs vota peccat, non tamen semper mortaliter: quia si vouet q. est mortale, vt furari, mortale est. Secundò, si vouet contra cōsilia, ita paratus animo, quod etiam occurrente necessitatis articulo nō intendit facere cōtra tale votum, mortaliter peccat. Tertiò, etiā mortaliter agit si vouet huiusmodi vota stulta, vt nō lauare faciem, vel pectere caput, & huiusmodi, cognoscens quid facit, & quod hoc Deo displiceat, & tamē vult se ad hoc obligare. Huiusmodi enim vota essent blasphemiae peccatum. Si tamen crederet hoc parum displicere Deo